

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 256/24
15.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Ивана Негића, председника већа, Весне Филиповић и Олге Арсовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Ружић, адвокат из Вршца, улица Васка Попе број 9, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Бојан Патрић, адвокат из Вршца, улица Гаврила Принципа број 52, ради опозива уговора о поклону, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Основног суда у Вршцу П 269/23 од 28.09.2023. године, након одржане и закључене јавне расправе пред другостепеним судом дана 15.10.2024. године, у присуству парничних странака лично и њихових пуномоћника, донео је:

ПРЕСУДУ

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Вршцу П 269/23 од 28.09.2023. године и пресуђује:

ОДБИЈА СЕ као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ..., којим је тражио да се опозове уговор о поклону од 15.10.2015. године, оверен истог дана код јавног бележника ... у Планишту под ОПУ: 497-2015, због велике неблагодарности поклонопримца према поклонодавцу, а којим је тужилац туженој поклонио 1/7 идеалних делова непокретности уписаних у л.н.број ... КО ... - двособног стана означеног бројем 1 у приземљу, површине 57м², двособног стана означеног бројем 2 у приземљу површине 64м², и шестособног стана означеног бројем 3 на првом спрату површине 201м², који се налази у породичној стамбеној згради означеној бројем 1 на ..., саграђеној на кат.парц. ...-земљиште под зградом и другим објектом од 02 ара и 93м², земљиште уз зграду и други објекат од 47м², укупне површине 02 ара и 93м², те да се на основу ове пресуде изврши повратни упис права сувласништва, покљоњених непокретности са тужене на тужиоца,

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА из ... да туженој ББ из ... на име накнаде

трошкова првостепеног поступка исплати износ од 142.800,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац АА из ..., да туженој ББ из ..., на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 21.375,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за ослобађање од трошкова плаћања судских такси.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу П 269/23 од 28.09.2023. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се опозове уговор о поклону закључен и оверен дана 15.10.2015. године код јавног бележника ... у Пландишту под бројем ОПУ: 497-2015, због велике неблагодарности поклонопримца према поклонодавцу, а којим је тужилац туженој поконио 1/7 идеалних делова непокретности уписаних у л.н. ... КО ...-двособног стана означеног бројем 1 у приземљу, површине 57м², двособног стана означеног бројем 2 у приземљу површине 64м², и шестособног стана означеног бројем 3 на првом спрату површине 201м², који се налази у породичној стамбеној згради означеној бројем 1 на ..., саграђеној на кат.парц. ...-земљиште под зградом и другим објектом од 02 ара и 93м², земљиште уз зграду и други објекат од 47м², укупне површине 02 ара и 93м², те да се на основу ове пресуде изврши повратни упис права сувласништва, поклоњених непокретности са тужене на тужиоца као и да се обавезе тужена да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате. Ставом другим изреке тужилац је обавезан да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 150.937,00 динара. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси.

Против наведене пресуде, тужилац је благовремено изјавио жалбу, из свих законских разлога.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде у смислу одредбе члана 386 ЗПП, ("Службени гласник РС", број 72/11 са каснијим изменама и допунама), након одржане расправе пред другостепеним судом у смислу одредбе члана 383 став 4 ЗПП, Апелациони суд је нашао да је жалба основана.

По налажењу Апелационог суда у Београду, а како се то правилно указује жалбом тужиоца изјављеном против наведене пресуде, пред првостепеним судом учињена је битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, имајући у виду да пресуда има недостатака због којих се не може испитати с обзиром да не садржи утврђено чињенично стање од утицаја за одлучивање у конкретној правној ствари, те нема разлога о битним чињеницама, због чега се правилност одлуке није могла ни испитати, те је првостепена пресуда ставом првим изреке морала бити укинута.

Имајући у виду забрану поновног укидања прописану чланом 387 став 3 ЗПП, то је у смислу члана 383 став 4 истог закона пред другостепеним судом отворена главна расправа, на којој је овај суд поново извео доказе приложене у списима предмета, поново извео доказ саслушањем парничних странака, оценио изведене доказе и исказе парничних странака и сведока и утврдио чињенично стање на које је потом применио материјално право и одлучио као у изреци применом члана 387 став 1 тачка 6 ЗПП.

Оценом поново изведених доказа на расправи пред другостепеним судом у смислу члана 8 ЗПП, утврђено је, да тужилац из брака са сада пок. ВВ има две ћерке овде тужену ББ и ГГ. У породици су постојали складни односи, помагали су се и поштовали. Тужилац је прво са својим породицом живео у ..., у улици ..., а потом у улици ... Породичне фотографије на којима су се налазили тужилац и његова покојна жена на венчању, као и тужилац са својом браћом, су се налазиле у овом кућама. Из куће у улици ..., тужена се одселила 2001. године у кућу у улици ..., која је више пута обијана. Мајка тужене и супруга тужиоца, сада пок. ВВ преминула је 2012. године и сахрањена је на месном гробљу у ... Након смрти исте у породици су између тужиоца и његових ћерки овде тужене и ГГ, решени имовински односи. Дана 15.10.2015. године између тужиоца као поклонодавца и тужене као поклонопримца закључен је и пред јавним бележником ... у Пландишту оверен уговор о поклону под бројем ОПУ: 497-2015, по основу ког је туженој поклонио 1/7 идеалних делова непокретности уписаних у лист непокретности број ... КО ...-двособног стана означеног бројем 1 у приземљу, површине 57м², двособног стана означеног бројем 2 у приземљу површине 64м² и шестособног стана означеног бројем 3 на првом спрату површине 201м², који се налази у породичној стамбеној згради означеној бројем 1 на ..., саграђеној на кат.парц. ... - земљиште под зградом и другим објектом од 02 ара и 93м², и земљиште уз зграду и други објекат од 47м², укупне површине 02 ара и 93м², што у нарави представља пословни простор у коме тужена обавља делатност производње и продаје ... радњу и стан. Чланом 2 је утврђено да поклонопримац прима са вликом захвалношћу описане непокретности. Као власник поклоњених непокретности сада је уписана тужена са 1/7 идеалних удела. Наведена ... радња је део наследства породице, тужилац је исту добио од свог оца, он и његова жена су у њој радили 44 године, заједно са децом, а потом је рад у радњи започела тужена, извршила је улагања у радњу, а након мајчине смрти је иста наставила да обавља ову делатност у радњи. Друга ћерка ГГ је такође уговором о поклону добила од оца непокретности у ... Након мајчине смрти тужена је тужиоцу сваки дан кувала, прала, чистила стан у улици ... и плаћала рачуне и порезе за исти. Тужилац је недуго након смрти супруге почео да живи са другом женом, ДД. Једном приликом, тужилац је дошао у ... радњу код тужене да јој донесе рачуне да плати и у разговору јој је рекао да жели да се венча са ДД, након чега је отишао. После 10 до 15 минута, тужена је отишла до његовог стана у улици ..., да би му вратила кључеве од истог, да је била љута што је тужилац одлучио да се ожени са ДД, ушла је у стан, у коме су били тужилац и ДД, спустила је кључеве на сто, и обратила се тужиоцу рекавши му да од данас заборави на ћерку, након чега је тужилац избацио из стана. Од тада више не комуницирају, мада је тужилац преко других људи покушао да се помири са туженом. Потом се тужилац венчао са ДД, што је тужену јако повредило, сматрајући да је очева женидба уследила веома брзо од смрти мајке, а са таквом одлуком оца се није слагала ни његова друга ћерка ГГ. Тужена је засновала брак са мушкарцем који из претходног брака има троје деце, а заједничке деце немају. Тужилац је власник породичне гробнице на месном гробљу у ..., где је сахрањена његова бивша супруга и мајка тужене, сада

пок. ВВ. На гробљу тужилац није био уназад две године. Једном приликом када је тужена отишла у ... на гробље да очисти и среди гробницу приметила је да недостаје заједничка мермерна слика родитеља и да се на истом месту налазе комадићи од тог материјала од слике, након чега је позвала сестру и обавестила је да нема заједничке слике, те је с обзиром да сестра живи близу, тражила од ње да направи нову слику. Међутим, како то није учињено у дужем временском периоду тужена је направила мајчину слику и окачила на њеној страни споменика. Током 2021. године у ресторану “...” у ..., ЂЂ, пријатељ тужиоца је срео и питао тужену како јој отац, а тужена му је одговорила: “Мајку сам сахранила мртву, а отац живог”. Пар месеци након тог разговора са туженом, ЂЂ је у ... на такозваној “бувљој пијаци”, код особе која продаје ствари видео венчану фотографију тужиоца и супруге ВВ и породичну фотографију тужиоца, о чему је обавестио тужиоца. Циљ тужиоца је да ... радња коју је поклатио туженој остане у породици у наслеђе, с обзиром да се тужена удала за мушкарца који има своје троје деце, а да немају заједничке деце, те да тужилац не жели да његова радња припадне другој деци. Тужиоца је највише погодило то што је са споменика скинута његова слика.

Одлучујући о основаности тужбеног захтева, за опозив спорног уговора о поклону, првостепени суд је закључио да током поступка није доказано да се понашање тужене може сматрати великом, односно грубом неблагодарношћу, у смислу члана 567 тачка б Српског грађанског законика, што је неопходан услов да би се поклон могао опозвати, те је одбио тужбени захтев за опозив спорног уговора о поклону.

Међутим како је првостепена пресуда морала бити укинута из наведених разлога, то је другостепени суд одлучивао о тужбеном захтеву, те је нашао да исти није основан.

Тужилац, тужбеним захтевом тражи опозив уговора о поклону који је у својству поклонодавца са туженом у својству поклонопримца закључио и оверио пред јавним бележником ... у Пландишту под бројем ОПУ: 497-2015 дана 15.10.2015. године, а којим је у корист тужене располагао одређеним непокретностима, сматрајући да је тужена након закључења истог испољила према њему као поклонодавцу грубу неблагодарност, својим понашањем које је манифестовано у њеном физичком нападу на њега током 2015. године, када је након што јој је саопштио да планира да се венча са ДД, дошла у његов стан у ул...., где је бацила кључеве, викала на њега и ударила га, а ДД одгурнула, да је са споменика породичне гробнице у ... скинула његову слику, да је у лето 2020. године у ресторану “...” у ... породичном пријатељу рекла да је “Мајку сахранила мртву, а отац живог”, као и да су се у породичној кући странака у ... у улици ... налазиле породичне фотографије странака, да је ту кућу продала тужена као власник, те да је сведок ЂЂ, на “бувљој пијаци” видео човека који продаје венчану фотографију тужиоца и његове покојне супруге ВВ и породичну фотографију тужиоца.

Како уговор о поклону није регулисан нормама позитивног права, то се на тај правни посао, а сходно члану 4 Закона о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације (“Службени лист ФНРЈ” број 84/46), као правна правила примењују одредбе Параграфа 561-568 Српског грађанског законика. Уговором о поклону поклонодавац даје или обећава поклонопримцу добровољно неку имовинску вредност, а поклонопримац то прима или прихвата.

Између поклонодавца и поклонопримца постоји сагласност о предмету поклону и воља да се он учини, односно прими. Сходно Параграфу 567 Српског грађанског законика дародавац може опозвати поклон, ако након учињеног поклоне, тако осиромаша да не може живети, као и у случају када поклонопримац покаже велику неблагодарност према поклонодавцу наносећи штету његовом животу, телу, части и нарушавајући његову слободу и имање. Свака неблагодарност, морална грешка поклонопримца према поклонодавцу не представља разлог за опозив уговора о поклону, већ та неблагодарност треба да буде велика или груба. Из тог правног правила следи да разлог за опозив поклоне није свака већ само велика неблагодарност, незахвалност коју поклонопримац испољи након учињеног поклоне, повређујући живот, част поклонодаца, односно нарушавајући његову слободу и имање. Постојање грубе неблагодарности је фактичко питање које се цени према околностима сваког конкретног случаја, док субјективни доживљај поклонодавца да је поклонопримац изневерио његова очекивања, није релевантна чињеница.

Имајући у виду наведено, те утврђено чињенично стање, по налажењу другостепеног суда, тужена као поклонопримац по закључењу уговора о поклону према тужиоцу као поклонодавцу, није испољила понашање, које би се у смислу наведеног параграфа СГЗ-а сматрало великом, односно грубом неблагодношћу. Наиме, у конкретном случају, складан однос који је постојао између тужиоца као поклонодавца и његове ћерке овде тужене, као поклонопримца, нарушен је одлуком тужиоца, да се након смрти његове супруге ВВ, а мајке тужене, поново венча, који поступак није наишао на одобравање тужене, с обзиром да је то схватила као издају, због чега је прекинула комуникацију са тужиоцем. Током поступка тужилац није доказао да је тужена физички насрнула на њега и његову супругу ДД, да је тужена уклонила слику тужиоца са споменика породичне гробнице у ..., нити да је одговорна што су се породичне слике нашле на пијаци. Наиме, на околност да је тужена наводно скинула слику тужиоца са надгробног споменика породичне гробнице у ..., саслушана је у својству сведока сестра тужиље а ћерка тужиоца, ГГ, а чијем исказу другостепени суд није поклатио веру будући да је у погледу те чињенице, њен исказ контрадикторан. Ово, имајући у виду да је током давања исказа наведени сведок прво навела да је од саме тужене чула да је она скинула заједничку фотографију родитеља и ставила мајчину фотографију и да је на споменику прешарала очево име, што је убрзо након тога сама и видела на споменику да је та промена извршена, да би потом у наставку излагања, навела да је прво видела да је слика родитеља са споменика породичне гробнице скинута, а очево име прешарано, те како јој је тужена пре тога тражила да то она уради, а што је она одбила, то је повезала да је највероватније то тужена учинила. Такође, тужилац је за наводну околност да је његову фотографију са споменика заједничке гробнице скинула тужена и прешарала његово име чуо од ћерке ГГ, чијем исказу као контрадикторном није поклатиена вера, из чега произилази да није имао непосредна сазнања о том догађају. Такође, из изведених доказа, се није могло закључити ни да је тужена одговорна што су се венчана фотографија тужиоца и супруге ВВ и породичне фотографије тужиоца нашле на пијаци, а које је видео саслушани сведок ЋЋ, а тим пре што је на фотографији била и мајка тужене са којом је била у складним односима, те није било животно очекивано да се та фотографија радњама тужене нађе на пијаци. Није поклатиена вера исказу тужиоца и сведока ДД ни на околност да је тужена након што јој је тужилац саопштио да планира да се венча са ДД, у његовом стану физички насрнула на њу и тужиоца, имајући у виду да је тужилац у

погледу те чињенице током поступка мењао исказ, наводећи у свом првом изјашњењу да га је тужена једном шутнула у ногу, док је у поновном исказу навео да га је тужена ударала и рукама и ногама, при чему о том догађају није обавестио надлежне органе, нити да се обраћао лекару, у вези са евентуалним повредама, те да је у том делу исказ супротан исказу тужене која је навела да је отац њу том приликом изгуроа из стана, од када више не комуницирају, а ком исказу је другостепени суд поклатонио веру.

По налажењу другостепеног суда, и понашање тужене које се огледало у изреченом у разговору са сведоком ЂЂ, пријатељем тужиоца, у кафани "...” у ..., када је истом, на његово питање, како јој је отац, одговорила “Мајку сам сахранила мртву, а оца живог”, се не може сматрати великом неблагодарношћу исказаном према тужиоцу као поклатоодавцу којем је нанета штета његовој части. Ово код чињенице да је тужиоцу био познат њен став поводом њиховог односа, а након доношења одлуке да се венча са ДД, иако је са истом живео од 2012. године, а ком венчању се тужена отворено противила, а да је тужилац и након тога покушавао да се помири са туженом, те да је од свих описаних догађаја на којима заснива захтев за опозив уговора о поклатону, а у којима се по његовом схватању манифестује груба неблагодарност тужене као поклатоопримца, тужиоцу највише засметало, када је сазнао да му је тужена наводно склатонила слику са споменика породичне гробнице у ..., те у коначном и исказаном ставу тужиоца да је тужбу за опозив уговора о поклатону поднео са циљем да врати ... радњу себи, али не да би радио, већ да остане у њиховој породици у наслеђе његовој унуци, с обзиром да се ради о породичној продавници, те да не жели да иста припадне деци чији се отац оженио са овде туженом, а која чињеница се опет не може сматрати великом неблагодарношћу тужене, испољеној према оцу, као поклатоодавцу, с обзиром да субјективни доживљај поклатоодавца да је поклатоопримец изневерио његова очекивања, није релевантна чињеница.

Сходно свему наведеном, другостепени суд је одлучио као у ставу другом изреке.

Имајући у виду посигитнути успех странака у поступку у смислу члана 153 ЗПП, то туженој припада накнада трошкова првостепеног поступка сходно постављеном захтеву, те јој према члану 153, члану 154 и члану 163 ЗПП, припадају трошкови опредељени у првостепеном поступку због заступања од стране пуномоћника из реда адвоката и то на име сатава одговора на тужбу у износу од 16.275,00 динара, на име приступа на пет одржаних рочишта у износу од по 21.375,00 динара, те таксе на одговор на тужбу у износу од 19.650,00 динара, односно укупан износ од 142.800,00 динара, одмерено сходно важећој Адвокатској и Таксеној тарифи, те је одлучено као у ставу трећем изреке.

Сходно успеху у спору у другостепеном поступку туженој припада право на накнаду трошкова другостепеног поступка, због заступања од стране пунојоћника из реда адвоката и то на име приступа на једно одржано рочиште у износу од 21.375,00 динара, те је применом члана 153, члана 154 и члана 163 ЗПП, одлучено као у ставу четвртом изреке.

Одлучујући о предлогу тужиоца за ослобађање од судских такси, другостепени суд налази да исти није основан. Одредбом члана 168 став 1 ЗПП, прописано је да ће

суд ослободити од плаћања трошкова поступка странку која према свом општем имовном стању није у могућности да сноси ове трошкове, а ставом 4 да ће приликом доношења одлуке о ослобађању од трошкова поступка суд ценити све околности, а нарочито ће узети у обзир вредност предмета спора, број лица које странка издржава и приходе и имовину коју имају странка и чланови њене породице. У прилог предлога за ослобађање од трошкова судских такси, тужилац је доставио доказ о висини примања пензије, за њега и садашњу супругу ДД, из којих произилази да висина пензије тужиоца износи 40.770,00 динара, а његове супруге 23.468,00 динара. Такође, из самих навода жалбе тужиоца произилази да је исти власник са 1/2 куће у ... у којој живи његова ћерка и да је власник стана у ... у коме живи са својом супругом. Имајући у виду наведено, по налажењу другостепеног суда, нису испуњени услови за ослобађање тужиоца од трошкова плаћања судских такси, с обзиром да није доказао да према свом општем имовном стању није у могућности да сноси ове трошкове, при чему може истаћи захтев за плаћање судских такси у неколико рата. Сходно наведеном одлучено је као у ставу петом изреке.

Председник већа-судија
Иван Негић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић